

Kierunki działania Akcji Katolickiej w Polsce na rok 2010/2011

Hasło:

We wspólnocie z Bogiem

Motto biblijne:

„Wytrwajcie we Mnie, a ja [będę trwał] w was” (J 15, 1.4)

Kierunki działania przygotowano w oparciu o następujące materiały: „<W komunii z Bogiem>. Kościół domem i szkołą komunii. Program duszpasterski Kościoła w Polsce na lata 2010-2013. Rok 2010/2011, Poznań 2010; *We wspólnocie z Bogiem. Akcja Katolicka we wspólnocie z Bogiem. Materiały formacyjne na 2011 r.*, red. ks. Tadeusz Borutka, Warszawa 2010; stałe zalecenia dla członków Akcji Katolickiej w Polsce.

*

I. Ogólne założenia Programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce na rok 2010/2011

Eklezjologia *communio* jest centralnym tematem nauki o Kościele ukazany przez Sobór Watykański II. Nadzwyczajny Synod Biskupów, zwołany przez Jana Pawła II w 1985 r. z okazji 20. rocznicy zakończenia Soboru, mówi: „Pojęcie <Koinonia – communio>, oparte na Piśmie Świętym, cieszyło się w Kościele starożytnym i cieszy do dziś w Kościołach Wschodu wielką czcią. Stąd Sobór Watykański II uczynił wiele, aby Kościół był wyraźniej rozumiany jako <komunia> i bardziej konkretnie jako <komunia> urzeczywistniany” (*Relacja Końcowa z Nadzwyczajnego Synodu Biskupów*, „Przegląd Katolicki”, 1986, nr 4, p. II, C, 1).

Co znaczy słowo *communio*? Podstawowy jego sens odnosi się do zjednoczenia z Bogiem przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. To zjednoczenie dokonuje się w Słowie Bożym i sakramentach (*Lumen gentium*, 11). <Komunia> z Ciałem Chrystusa w Eucharystii oznacza i sprawia, czyli buduje wewnętrzne zjednoczenie – <komunię> wszystkich wiernych w Ciele Chrystusa, którym jest Kościół (por. 1 Kor 10, 16 n.).

Kościół zwraca uwagę, że pojęcie kościelnej komunii „musi być rozumiane w kontekście całego nauczania biblijnego i tradycji patrystycznej, gdzie <komunia> zakłada zawsze podwójne odniesienie: <wertikalne> (komunia z Bogiem) i <horyzontalne> (komunia między ludźmi) [zob. *Dokumenty Kongregacji Nauki Wiary 1966-1994*, Tarnów 1995, n. 3, s. 391].

Papież Jan Paweł II o Kościele jako <komunii> mówi w Adhortacji apostołskiej *Christifideles laici* (por. CL 18-31) i w *Novo millennio ineunte*.

Program duszpasterski dla Kościoła w Polsce na rok 2010/2011, poświęcony komunii z Bogiem, akcentuje potrzebę formacji opartej na Piśmie Świętym, prowadzącej do ukształtowania w wiernych duchowości biblijnej. W związku z tym zaleca tworzyć i rozwijać w diecezjach centra formacji biblijnej (kręgi biblijne).

Program zwraca uwagę także na potrzebę formacji duchowej wiernych i zachęca do tworzenia i rozwijania w diecezjach szkół formacji duchowej.

Komunia z Bogiem buduje się przede wszystkim przez Słowo Boże i sakrament. Toteż *Program* zwraca uwagę na potrzebę przysposabiania wiernych do regularnego praktykowania sakramentów świętych.

Przełożenie ogólnopolskiego programu na poszczególne dziedziny duszpasterstwa w Polsce i dostosowanie go do potrzeb lokalnych, jest zadaniem m.in. poszczególnych delegatów i asystentów KEP (w tym asystenta krajowego Akcji Katolickiej, *Program*, s. 39),

duszpasterzy krajowych oraz ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich (Akcja Katolicka – dop. M.L.), a także Parafialnych Rad Duszpasterskich (por. *Program*, s. 7-12).

II. Cele, treści, realizacja i priorytety pastoralne

Cele *Programu duszpasterskiego* – <W komunii z Bogiem>:

1. Odkrywanie Boga objawiającego się w Słowie Bożym,
2. Inicjacja do dojrzałego przyjęcia Słowa Bożego,
3. Odnawianie i pogłębianie osobistej relacji z Bogiem,
4. Kształtowanie wspólnotowego wymiaru życia duchowego,
5. Duszpasterska troska o rodzinę.

Treści:

1. Słowo Boże,
2. Osobowa więź chrześcijanina z Bogiem (życie sakramentalne, modlitwa),
3. Wspólnotowy wymiar chrześcijańskiego życia duchowego,
4. Maryja – Mistrzyni życia duchowego.

Realizacja:

1. Szkoły Słowa Bożego i modlitwy w diecezjach,
2. Katecheza inicjacyjna w parafiach,
3. Wspólnotowe przeżywanie sakramentów świętych (np. nabożeństwa pokutne),
4. Akcent na modlitwy wspólnotowe (np. wspólnotowe celebrowanie Liturgii godzin ze świeckimi).

Priorytety pastoralne na rok 2010/2011:

1. Formacja biblijna – Dzieło Biblijne
– tworzenie i rozwijanie w diecezjach, w ramach Dzieła Biblijnego, centrów formacji biblijnej,
– tworzenie i rozwijanie w parafiach Kręgów biblijnych.
2. Formacja duchowa – szkoły duchowości
– tworzenie lub rozwijanie w diecezjach szkół formacji duchowej.
3. Sakramenty w duszpasterstwie (inicjacja chrześcijańska)
– katecheza inicjacyjna w parafiach,
– przygotowanie do przyjęcia sakramentów, celebrowanie sakramentów, towarzyszenie po ich przyjęciu,
– katecheza sakramentalna dorosłych.

III. Realizacja *Programu duszpasterskiego* przez Akcję Katolicką

Akcja Katolicka, nawiązując do *Programu duszpasterskiego* Kościoła w Polsce na rok 2010/2011, przyjęła następujące hasło dla swojej pracy formacyjnej i apostołskiej: *Akcja Katolicka we wspólnocie z Bogiem*. Pod takim też tytułem zostały przygotowane dla jej członków materiały formacyjne, przez zespół Księży Asystentów, pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Tadeusza Borutki. W *Słowie wstępnym* krajowy asystent Akcji Katolickiej bp Mariusz Leszczyński pisze: „Akcja Katolicka (...) będzie pracować nad budowaniem więzi pomiędzy

człowiekiem i Bogiem przez sakramenty, systematyczną lekturę Biblii i formację duchową. Celem tych działań powinno być pogłębienie więzi międzyludzkich: w rodzinie i małżeństwie i w każdej innej wspólnoty, także parafialnej pomiędzy duszpasterzami i wiernymi. Innym jeszcze zadaniem będzie jednanie z Bogiem ludzi dalekich od chrześcijaństwa i budowanie klimatu szacunku do ludzi o innych światopoglądach (...), działalność dobroczynna na rzecz biednych i cierpiących oraz modlitwa w intencji nowych, dobrych i trwałych powołań w Kościele: do kapłaństwa, życia konsekrowanego i małżeństwa (...). Niech w owocnym budowaniu *wspólnoty z Bogiem* towarzyszą nam słowa Papieża Benedykta XVI, skierowane do Polaków: *Proszę was: – byście stojąc na ziemi – wpatrywali się w niebo – w Tego, za którym od dwóch tysięcy lat podążają kolejne pokolenia, żyjące na naszej ziemi, odnajdując w Nim ostateczny sens istnienia; byście umocnieni wiarą w Boga, angażowali się żarliwie w umacnianie Jego Królestwa na ziemi, Królestwa dobra, sprawiedliwości, solidarności i miłości; byście odważnie składali świadectwo Ewangelii przed dzisiejszym światem, niosąc nadzieję ubogim, cierpiącym, opuszczonym, zrozpaczonym, łakącym wolności, prawdy i pokoju; byście czyniąc dobro bliźniemu i troszcząc się o dobro wspólne, świadczyli, że Bóg jest miłością; byście skarbem wiary dzielili się z innymi narodami Europy i świata (...). Trwajcie mocni w wierze! Trwajcie mocni w nadziei! Trwajcie mocni w miłości!* (Homilia, Kraków 28 V 2006, „L'Osservatore Romano”, 2006, nr 6-7, s. 37).

W tym też duchu, prezes Krajowego Instytutu Akcji Katolickiej, Halina Szydełko zachęca członków Akcji Katolickiej do korzystania z materiałów formacyjnych.

W materiałach zaproponowano 12 katechez:

I. Warunki jedności człowieka z Bogiem:

1. Wiara, zawierzenie, wierność Bogu (ks. Józef Niżnik),
2. Praktyki pokutne, modlitwa, życie sakramentalne (ks. Jarosław Sroka),
3. Budzenie wrażliwości moralnej, kształtowanie sumienia, respektowanie norm etycznych (ks. Jan Orzeszyna),
4. Kierowanie się <zmysłem Kościoła>, zaangażowanie eklesjalne, troska o parafię (ks. Marian Duda),
5. Pogłębianie motywacji apostołowskiej, dawanie świadectwa wierze, włączanie się w apostołat wspólnotowy (ks. T. Borutka),
6. Upowszechnianie zasad pomocniczości i solidarności społecznej, konsekracja świata, doskonalenie rzeczywistości ziemskich (ks. Grzegorz Noszczyk).

II. Budowanie jedności międzyludzkiej owocem jedności człowieka z Bogiem:

1. Podejmowanie dialogu apostołowskiego (ks. Jan Wal),
2. Urzeczywistnianie postawy ekumenicznej (ks. Wiesław Łużyński),
3. Praktykowanie miłosierdzia (ks. J. Wal),
4. Intensyfikacja oddziaływań wychowawczych (ks. G. Noszczyk),
5. Realizowanie <pracy nad pracą> (ks. W. Łużyński),
6. Zaangażowanie patriotyczne (ks. T. Borutka).

IV. Stałe zalecenia dla członków Akcji Katolickiej

1. Modlitwa, liturgia, formacja:

- a/ praktyka *Liturgii godzin* i modlitwy różańcowej,
- b/ codzienna lektura Pisma Świętego,
- c/ pełny udział w niedzielnej Mszy Świętej; pomoc w czynnościach liturgicznych),
- d/ systematyczne korzystanie z sakramentu pokuty,

- e/ modlitwa za kapłanów,
- f/ udział w rekolekcjach i dniach skupienia (KIAK, DIAK i POAK),
- g/ udział w pielgrzymkach: krajowej na Jasną Górę i diecezjalnych (w miarę możliwości z członkami KSM),
- h/ studium nauczania Kościoła: Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski,
- i/ studium wydawnictw Akcji Katolickiej,
- j/ uczenie dzieci i młodzieży odpowiedzialności za Kościół, zaznajamianie ich z ideą ruchów i stowarzyszeń kościelnych, a zwłaszcza z Akcją Katolicką i KSM oraz wprowadzanie ich w działalność apostolską.

2. Problematyka społeczna:

- a/ propagowanie katolickiego modelu małżeństwa i rodziny; troska duchowa i materialna o rodzinę, wspieranie ludzi dotkniętych kryzysem wiary,
- b/ troska o ubogich, potrzebujących i bezrobotnych na terenie parafii,
- c/ koordynacja przez DIAK-i działań charytatywnych podejmowanych przez POAK-i oraz wspieranie parafialnych świetlic środowiskowych,
- d/ podejmowanie współpracy z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się problematyką społeczną, w tym bezrobociem oraz zagadnieniami związanymi z edukacją, kulturą, sportem i rekreacją,
- e/ wspieranie polityków wywodzących się ze środowisk katolickich, a w szczególności członków AK, oraz stawianie im wymagań, w świetle katolickiej nauki społecznej, aby służyli uczciwie Bogu i Ojczyźnie; nawiązanie kontaktów z nowo wybranymi przedstawicielami samorządów terytorialnych,
- f/ czynny udział w życiu społecznym, kulturalnym i oświatowym swojego środowiska; promowanie wartościowej literatury i sztuki oraz dziedzictwa kulturowego Kościoła (archiwa, biblioteki, zabytki sztuki sakralnej), celem podtrzymania pamięci o przeszłości Kościoła i Ojczyzny.

3. Sprawy organizacyjne:

- a/ powoływanie nowych Parafialnych Oddziałów Akcji Katolickiej oraz pobudzanie do aktywności już istniejące,
- b/ realizowanie programu zawartego w materiałach instruktażowych,
- c/ wysyłanie przedstawicieli DIAK na szkolenia liderów organizowane przez KIAK,
- d/ utrzymywanie stałego kontaktu DIAK z KIAK; zgłaszanie propozycji uwag i pytań, dotyczących funkcjonowania stowarzyszenia, a także przekazywanie informacji o wszelkich trudnościach, z jakimi borykają się DIAK-i,
- e/ aktywny udział członków AK w pielgrzymce na Jasną Górę oraz w konferencjach organizowanych przez KIAK oraz DIAK-i,
- f/ zaangażowanie w organizację Dnia Papieskiego,
- g/ podejmowanie współpracy z ruchami, organizacjami oraz stowarzyszeniami kościelnymi, a zwłaszcza z KSM, na wszystkich szczeblach naszych struktur,
- h/ organizowanie konkursów, festiwali, przeglądów pieśni, poezji oraz wiedzy religijnej dla dzieci i młodzieży,
- i/ propagowanie idei AK w środkach masowego przekazu,
- j/ regularne przekazywanie składek członkowskich,
- k/ przesyłanie w terminie do KIAK-u rocznych sprawozdań z działalności DIAK.

V. Pomoce formacyjne

Sobór Watykański II:

- Konstytucja Dogmatyczna o Kościele *Lumen Gentium*,
- Konstytucja Dogmatyczna o Objawieniu Bożym *Dei verbum*,
- Konstytucja Duszpasterska o Kościele *Gaudium et spes*.

Jan Paweł II:

Adhortacje apostolskie:

- *Christifideles Laici*,
- *Ecclesia in Europa*,
- *Novo millennio ineunte*.

Benedykt XVI:

- Adhortacja apostolska *Sacramentum caritatis*,
- *Dar komunii*. Audiencja generalna (29 III 2006), „L'Osservatore Romano”, wyd. pol., 2006, nr 8, s. 35-36,
- *Postługa komunii*. Audiencja generalna (5 IV 2006), „L'Osserv. Rom.”, wyd. pol. 2006, nr 8, s. 37-38.

Inne:

- Kongregacja Nauki Wiary, *List do Biskupów Kościoła katolickiego o niektórych aspektach Kościoła pojętego jako komunია <Communio notio>* (28 V 1992), w: *W trosce o pełnię wiary. Dokumenty Kongregacji Nauki Wiary 1966-1994*, Tarnów 1995, s. 390-401,
- S. Nagy, *Teologia na II Nadzwyczajnym Synodzie Biskupów*, w: *W dwudziestolecie Soboru Watykańskiego II. Recepcja – doświadczenia – perspektywy*, red. J. Homerski, F. Szulc., Lublin 1987, s. 27-39,
- J. Stroba, *Nadzwyczajny Synod Biskupów. Geneza – synteza – wnioski*, w: *Recepcja – doświadczenia – perspektywy*, red. J. Homerski, F. Szulc, Lublin 1987, s. 15-25,
- A. Czaja, M. Marczewski (red.), *<Communio> w chrześcijańskiej refleksji o Kościele*, Lublin 2004.

Krajowy Instytut Akcji Katolickiej:

- *We wspólnocie z Bogiem. Akcja Katolicka we wspólnocie z Bogiem. Materiały formacyjne na 2011 r.*, red. ks. Tadeusz Borutka, Warszawa 2010,
- „Biuletyn Krajowego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce” (Warszawa).
- inne wydawnictwa (krajowe i diecezjalne).